

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

126. An reus confugiens ad Ecclesiam possit per iudices Ecclesiasticos, vel laicos puniri pœna exilij, vel ad perpetuum carcerem? Et an possint iudices supea dictum reum condemnare ad triremes etiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Panormi Clemens VIII. & solum deseruit pro illo casu, pro quo fuit requisitus, vt colligitur ex illis verbis: *supplicando vt quid in huiusmodi causa faciendum sit, tibi prescribere dignemur*: ideo illud Decretum tanquam lex localis, & particularis non ligat extra eum locum, & casum, vt ad rem dixit Farinac. in *append. de immunitate Eccles. cap. 22. numero 351. late Peregrin. eod. tract. cap. 11. numero 10. 11. 12. & 17.* vbi dicitur etiam, quod Pontifex, si voluisset facere legem generalem, eam fecisset publicare Romæ in Campo Floræ, vel in Basilica Sancti Petri, vt solet: quia publicatio est de essentia legis, licet quod placet Principi, etiam per Epistolam legis habeat vigorem, vt ad rem dixit Mar. Ital. in *dicto tract. lib. 1. cap. 5. §. 4. numero 6. versic. unde statim hoc procedit, si Princeps habuit animum condendi legem; & eam publicare fecerit, vt requirunt Farinacius & Peregrinus in locis.* Et præterea esto etiam quod illud Decretum Clementis VIII. generaliter obligaret, non tamen tollit Bullam Gregorianam requirentem veram probationem: nec efficit, quin necessaria non sit plena probatio; licet enim dicat posse Episcopum se informare summarie & extrajudicialiter, & quantum pro suæ conscientie informatione sufficere videbitur, tamen hæc verba solum apta sunt ad tollendas iuris solemnitates, & apices: non autem mutant, quoad veras probationes, & ad decisoria iudicij, quin saltem ius gentium, vel natura non sit seruandum, vt late tradit Olascus in *decis. 1. numero. 1. & numero 15. & Farinacius dicta quæst. 8. numero 84. in versiculo nihilominus, & quæst. 63. num. 13. Mart. claus. 160. num. 10. part. 1. nam iure nature in ore duorum, vel trium stat omne verbum. l. vbi numerus. ff. de testib. cap. si quis testes. §. vbi 1. questione 3. Cephal. consil. 651. Mascardus. de probat. in præfat. questione 5. numero 117. Farinacius questione 63. numero 232. Ideo Episcopus non potest suam quietare conscientiam, nisi talem habeat probationem, quam omnia iura requirunt, Concludamus igitur veritatem, & magis communem esse opinionem, quæ requirit plenam probationem delicti excepti, vel indubitata indicia, antequam reus foro seculari tradatur, & immunitatis beneficio priuetur.*

38. Recognosce omnino prædictum Ciardinum, & nouissimè Agidium Trullench in *Dicatum tom. 2. lib. 1. cap. 11. dub. 6. numero. 4. & 5.* vbi nobiscum docet Episcopum non posse stare processui facto à Laica potestate, sed debere nouas probationes recipere, & quod debeat plene de delicto constare: nec sufficere, vt illud per coniecturas & præsumptiones cognouerit. Nec deseras videre me ipsum loco citat. in *part. 5. tract. 1. resol. 9.*

Que hic est Ref. antecedens.

RESOL. CXXXVI.

An reus confugiens ad Ecclesiam possit per iudices Ecclesiasticos, vel laicos puniri pena exilij, vel ad perpetuum carcerem

Et an possint iudices supradictum reum condemnare ad tritemes etiam in perpetuum, non tamen ad remigandum, vel vt seruiat ei cui iniuriam intulit?

Et notatur, quod licet confugiens ad Ecclesiam impunitus dimitti non debet, tamen penam ei instigendam, non index laicus, sed Ecclesiasticus debet imponere. Ex part. 1. tract. 1. Resol. 12.

§. 1. **P**osse, responderi Gambacurt. *lib. 4. cap. 33. & 35.* sed non est audiendus; & negatiuum sententiam tenendam existimo cum Farinac. *tract. de immunit. Eccles. cap. 21. num. 333. & 336.* Idem docet Franc. Suarez de *Relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 12. num. 6.* cum Mario Italia de *immunit. lib. 1. cap. 6. §. 3. num. 1. & seq.* Innoc. & Hostiens. in *cap. inter alia de immunit. Eccles. Ancharan. & Zabarel. in Clem. 1. de pen. & remiss. & aliis.* Et ratio est: quia exilium, & carceratio est grauis pœna, & inter corporales computatur, vt ait Suarez, & alij.

2. Nota etiam, quod dictus Gambac. *cap. 34. n. 9.* tenet, posse Iudices supradictum reum condemnare ad tritemes, etiam in perpetuum, non tamen ad remigandum: & hoc etiam concedit in homine robusto, & laboribus allueto; etiam si ex tali remigatione esset verberandus. Sed hæc opinio, & alia multæ supradicti Authoris, circa immunitatem hanc, sunt reicienda: vt istam reiecit Pater Suarez, *vbi supra*, asserens, talem reum non posse condemnari ad tritemes, etiam si ibi verberandus non esset, propter duram, & laboriosam seruitutem. Docet etiam Gambac. *vbi supra cap. 32. num. 2. & seq. ex can. de raptorib. 36. q. 1.* posse Iudices dictos eriminosos, de quibus loquimur, condemnare, vt seruiant ei, cui iniuriam intulerunt, sed contrarium, & rectè docet *ibidem* Suarez; & dispositionem illam in rapto virginum, specialem esse existimat, propter illius delicti atrocitatem: imò existimat, illum canonem non esse receptum, neque per se posse vniuersam Ecclesiam obligare: vnde patet contra Gambacurram, quod si dictus canon non est in vfu, quoad raptores virginum; quanto magis quoad alios delinquentes. Tandem notandum est, quod licet confugiens ad Ecclesiam impunitus dimitti non debeat; tamen penam ei instigendam, non Index laicus, sed Ecclesiasticus debet imponere, vt notant Farin. *vbi supra. de imm. cap. 21. num. 339. & alij.*

Sup. contentis in hac Ref. infra in Ref. seq.

Sup. hoc ibidem, §. Sed hic.

RESOL. CXXVII.

An reus dum existit in Ecclesia possit à iudice seculari damnari ad mortem, vel ad penam corporalem, ad exilium, ad tritemes, ad perpetuum carcerem: & an sine eis alimenta præstanda ab Ecclesia

Et explanatur, quod quamuis confugiens ad Ecclesiam ex illa egrediatur, eo tamen ipsa, quod semel ad Ecclesiam confugerat, illius gaudet Immunitate, ita vt de iure non possit ob illud delictum amplius corporaliter puniri seu condemnari.

Sed docetur reos ad Ecclesiam confugiens non debere impunitos dimitti; & explanatur, quia pœna iudex Ecclesiasticus debeat reos gaudentes Ecclesiarum Immunitate punire. Ex part. 6. tract. 1. Ref. 33.

§. 1. **A**D hoc dubium sic responderi Sarpius *cap. 2. fol. 30.* Inter cætera Doctores affirmare aui sunt, Principes neque sententia damnate, neque habere quæstionem posse contra eos, qui ad Ecclesiam confugerunt; neque dum in illi permanebant, nec postquam ab ea discesserint: quodque risum magis ac stomachum moueat, statuerant Ecclesiam ipsam teneri ad alimenta sceleris hominibus præstanda, dum ad eam confugiens ibi resident. Sic ait ille.

2. Sed iste homo id quod statuerit sacri Canones, asserit iniuste aulos esse affirmare Doctores. Dicendum est igitur, quod reus, dum existit in Ecclesia damnari nequit ad mortem, vel ad penam corporalem, verbi gratia, ad exilium, ad tritemes, ad verbera: ad perpetuum carcerem: nam istæ pœnæ computantur